بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۰۵/۱۸۴۴۶۲
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۷/۲۱
پیوست: دارد
شناسه: ۸۸۵۲۲۸۷

جناب آقای سیفی کفشگری مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای فرخ‌نژاد مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای اخلاقی‌فیض‌آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای متقی‌نیا مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای خانی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای عصارزاده مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای للـه‌گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای بنائیان مدیر عامل محترم پست بانک ایران
جناب آقای مرادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
مدیرعامل محترم بانک گردشگری
جناب آقای فروتن مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای حسین‌زاده مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای ابدالی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای احمدی مدیر عامل محترم بانک شهر
جناب آقای بهاروندی مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای پورسعید رئیس محترم هیأت سرپرستی بانک ایران زمین
جناب آقای قاسمی مدیر عامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای قضایی پاکدهی مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای جمالی رئیس محترم هیات سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی ملل
جناب آقای فتحعلی مدیرعامل محترم بانک قرض‌الحسنه مهر ایران

با سلام و احترام؛

پیرو نامه‌های شماره ۰۳/۱۴۴۲۱۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۷، شماره ۰۴/۱۵۵۴۲۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۱ و شماره ۰۴/۳۱۱۲۴۶ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴ با موضوع الزامات ثبت برخط ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید و رعایت مقررات احتیاطی درخصوص نحوه صدور و استفاده از اوراق گام و برات الکترونیکی، مجدداً ملاحظات، الزامات و نکات ذیل مورد تاکید است:

تهران- بلوار میرداماد- پلاک ۱۹۸- تلفن ۲۹۹۵۰۰۰۰- کدپستی ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶- شناسه ملی ۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵- سایت اینترنتی www.cbi.ir

۱- ممنوعیت صدور با اخذ پیش فاکتور و الزام به احراز تحقق معامله و ثبت در سامانه مؤدیان مالیاتی:

همانطور که در مکاتبه شماره ۰۴/۳۱۱۲۴۶ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴ تصریح گردیده است، بر اساس تبصره (۲) ماده (۹) دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)، تبصره (۳) ماده (۸) ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام و ماده (۱۰) شیوه‌نامه اجرایی استفاده از برات الکترونیکی زنجیره تولید، به‌منظور جلوگیری از انجام معاملات غیرواقعی، استعلام برخط صورتحساب الکترونیکی موضوع صدور و انتقال اوراق گام، برات الکترونیکی زنجیره تولید و فاکتورینگ (تامین کالا) الزامی می‌باشد. لذا، با عنایت به ماهیت تعهدی ابزارهای تأمین مالی زنجیره تولید (SCF) و قابلیت انتقال تعهد و اعتبار در زنجیره تولید، صدور و پذیرش ابزارهای مزبور صرفاً در ارتباط با معاملات واقعی و قطعی‌شده کالا یا خدمت امکان‌پذیر بوده و اخذ صورتحساب قطعی معامله و احراز ثبت آن در سامانه مؤدیان مالیاتی، در زمان صدور و انتقال ابزار، الزامی است. بنابراین، صرف ارائه پیش‌فاکتور، بدون احراز تحقق معامله و وجود صورتحساب قطعی، مجوز صدور و انتقال ابزارهای مذکور محسوب نمی‌شود.

بدیهی است اخذ پیش‌فاکتور صرفاً در زمان بررسی درخواست و اعتبار سنجی متقاضی (پیش از مرحله صدور نهایی) بلامانع است. در مواردی که به اقتضای ساختار معامله، امکان ارائه صورتحساب قطعی در زمان صدور ابزار وجود ندارد، بانک‌ها و فعالان اقتصادی می‌توانند در چارچوب ضوابط و دستورالعمل سایر ابزارهای تامین مالی نظیر اعتبار اسنادی داخلی-ریالی که امکان ارائه اسناد مطابق در زمان تحویل کالا را دارند، استفاده نمایند.

۲- اعتبارسنجی و رعایت مسائل مرتبط با بهداشت اعتباری متقاضیان صدور ابزارها:

با توجه به استقبال فعالان اقتصادی و مقیاس‌پذیری ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید، مقتضی است به منظور کاهش ریسک اعتباری و مآلاً ریسک نقدینگی، اعتبارسنجی و رعایت مسائل مرتبط با بهداشت اعتباری متقاضیان صدور ابزارها، مورد توجه و اهتمام ویژه آن موسسه اعتباری قرار گیرد.

۳- الزام ثبت کلیه اطلاعات عملیات ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید در بستر سامانه‌های نظارتی:

طبق ماده (۹) «دستورالعمل ضوابط ارائه خدمات تامین مالی زنجیره تولید توسط موسسه اعتباری» ابلاغی طی نامه شماره ۰۳/۱۶۶۷۰۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۷ به شبکه بانکی، مؤسسه اعتباری مطابق ضوابط و مقررات جاری بانک مرکزی، موظف است تمامی جزئیات اطلاعات مالی و اعتباری مربوط به عملیات تأمین مالی زنجیره تولید اعم از صدور، ظهرنویسی، انتقال، تنزیل، توثیق، تسویه و ابطال هرگونه ابزار و اسناد تجاری و مالی با رعایت الزامات شبکه خدمات پرداخت در سامانه‌های نظارتی به صورت برخط ثبت نماید.

۴- ممنوعیت استفاده از ابزارهای گام و برات الکترونیکی در معاملات خرید و فروش سهام و سایر دارایی‌های مالی:

بر اساس ضوابط و مقررات جاری، صدور اوراق گام و برات الکترونیکی زنجیره تولید بابت تامین سرمایه در گردش جهت خرید کالا و خدمت و در راستای زنجیره تولید درخواست کننده امکان پذیر است. لذا استفاده از ابزارهای مذکور، جهت خرید و فروش سهام، پرداخت سود سهام و نظایر آن، فاقد موضوعیت و مغایر با مقررات می‌باشد.

تهران- بلوار میرداماد- پلاک ۱۹۸- تلفن ۲۹۹۵۰۰۰۰- کدپستی ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶- شناسه ملی ۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵- سایت اینترنتی www.cbi.ir

۵- ارزیابی عملکرد بانک‌ها در زمینه ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید و تخصیص سهمیه سالانه:

با توجه به رویکرد اصلی سیاستگذار در طراحی و توسعه ابزارهای تأمین مالی زنجیره تولید (SCF) مبنی بر تأمین مالی حداکثر در طول زنجیره و جلوگیری از انبساط ترازنامه بانک‌ها، بالا بودن ضریب انتقال اعتبار در طول زنجیره، پایین بودن نرخ نکول و وضعیت تنزیل ابزارهای گام و برات الکترونیکی، از جمله مؤلفه‌های اساسی در بررسی عملکرد بانک‌ها و درخواست جهت افزایش سهمیه سال جاری و تخصیص سهمیه سال آینده خواهد بود. لذا مقتضی است در توسعه کمی و کیفی ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید، کاهش محسوس نرخ نکول در اولویت قرار گیرد.

۶- پذیرش اوراق گام و برات الکترونیکی زنجیره تولید توسط دستگاههای اجرایی:

با عنایت به ماده (۹) آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گام دردستگاههای اجرایی (مصوبه شماره ۲۵۴۶۰/ت۶۵۲۲۲هـ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۰ هیئت محترم وزیران)، دامنه شمول آیین نامه یاد شده به ابزار برات الکترونیکی زنجیره تولید در قبال مطالبات دستگاههای اجرایی تعمیم یافته است. براین اساس، دستگاههای اجرایی صرفا مجاز به پذیرش ابزارهای مذکور از حلقه دوم به بعد و در چارچوب آیین نامه یاد شده می‌باشند.

در خاتمه با عنایت به موارد فوق الاشاره، مسئولیت احراز رعایت مقررات و صحت مستندات معامله پیش از صدور و انتقال ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید از جمله صدور اوراق گام و برات الکترونیکی زنجیره تولید مبتنی‌بر فاکتور و استعلام از سامانه مؤدیان مالیاتی، بر عهده بانک صادرکننده بوده و عدم رعایت الزامات مذکور، حسب مورد، موجب مسئولیت اشخاص تحت نظارت این بانک در قبال مراجع نظارتی و قانونی نظیر مواد ۲۱ و ۲۲ فصل پنجم قانون بانک مرکزی مصوب سال ۱۴۰۲ خواهد بود.

لذا مقتضی است دستور فرمایید ضمن ابلاغ مراتب به واحدهای ذی‌ربط، بر رعایت دقیق الزامات فوق نظارت لازم معمول گردد./اک

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری
اداره تأمین مالی زنجیره تولید

مهدی صحابی ۳۲۱۵-۰۴
اسمعیل محمدجانی ۹۴۱۶

رونوشت :
_ جناب آقای دکتر ماجد معاون محترم سیاست‌گذاری پولی ، جهت استحضار.
_ جناب آقای دکتر مرادپور معاون محترم تنظیم‌گری و نظارت ، جهت استحضار.
_ جناب آقای پشم چی معاون محترم نظام پرداخت و فناوری‌های نوین ، جهت استحضار.
_ وزارت امور اقتصادی و دارایی ، جناب آقای دکتر تقوایی نجیب، رئیس محترم مرکز نوآوری اقتصادی، فناوری اطلاعات و امنیت فضای سایبری وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت استحضار.
_ - وزارت امور اقتصادی و دارایی، سرکار خانم دادگر، مدیرکل محترم اموال و دارایی‌های دولت، جهت استحضار.
_ شرکت بورس انرژی ایران ، دکتر نظیفی، مدیر عامل محترم بورس انرژی ایران، جهت استحضار.
_ شرکت بورس کالای ایران ، دکتر جهرمی، مدیر عامل محترم بورس کالای ایران، جهت استحضار.

تهران- بلوار میرداماد- پلاک ۱۹۸- تلفن ۲۹۹۵۰۰۰۰- کدپستی ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶- شناسه ملی ۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵- سایت اینترنتی www.cbi.ir